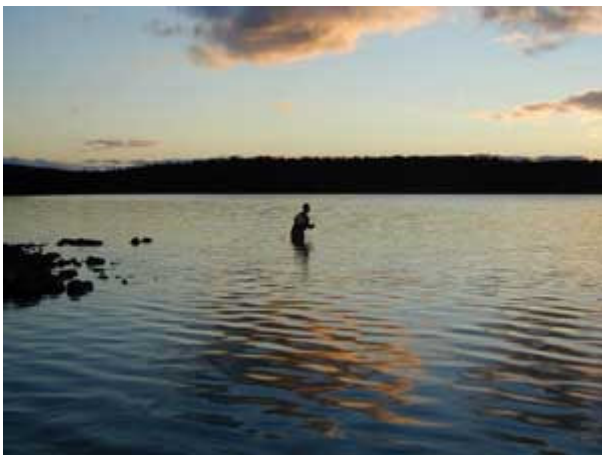

Haugisommar på Finnmarksvidda "Drömharrn hugger"

Av Mats Ädel

Tio årtag in i storharrrens rike, Svanälven, smäller det till. Ett plask och sedan försvinner flugan från ytan ner i ett fisk gap. Flugspöt bugar sig som aldrig förr. Linan sträcks och pekar rakt ner mot botten. Fisken bökar långsamt längs botten och går inte att styra dit jag vill. Fiskens sätt att röra sig tyder på storharr, extremt storharr, dess tyngd gör mig knäsvag. Svalget torkar, men pupillerna växer som ogräs till en extremt koncentrerad blick. Benen niger och jag blir nästan yr av all spänning. Hur jag än försöker går inte fisken att styra. Den är enorm. Varje muskel i min kropp spänner sig. Jag får svårt att andas. Nervöst undrar jag om min 0.16 tafs kommer att hålla för troféfisken. Det var just lyckan att fånga en sådan här drömharr som lockade mig till

Finnmarksvidda för första gången för tre år sedan. Nu är jag här igen 150 mil norr om Gävle för fjärde sommaren i rad på jakt efter storharr, kämpastark öring och lynnig röding. För tredje sommaren i rad är mitt resesällskap min fiskebroder Fredrik Orvehag. Av de inte allt för många, men ack så duktiga fiskarna jag talat med som fiskat på Vidda är han den ende som fångat en riktig drömharr på två kilo, vilket han gjorde förra sommaren. Nu är vi samma båt i dubbel bemärkelse vid ett vatten som är känt för sin grova harr. Jag står upp på darrande ben och stammar nervöst till Fredrik att försiktigt ro in båten till land för att jag lättare skall kunna landa den gigantiska fisken som kommer radera ut hans rekord med hästlängder och snart kommer finnas på första sidan i lokalpressen uppburen av en överlycklig fiskare. Efter sju minuters kamp rör sig linan hastigt uppströms sedan kommer ett hopp som gör mig förtvivlad. Knuten håller för hoppet men fisken saknar en gigantisk ryggbena och är således ingen drömharr, förvisso har fisken prickar men dessa är varken svarta eller röda så det är inte heller en öring. Prickarna är gula och alldeles för stora för att kunna sitta på en röding.

Min drömharr försvinner från lokal- och fiskepressens första sida i samma ögonblick som fisken landar igen. Min drömharr är en gädda. Jag botas omgående från skakande ben, muntorrhet och exalterad blick. Jag tar några djupa andetag och slappnar av under den resterande kampen. Efter ca 15 min är kampen slut, då en totalt utpumpad gädda kapitulerar och sakta glider in i håvgarnet. Min "drömharr" är fet och välgödd och väger drygt tre kilo. Det varma vattnet och den långa kampen har gjort att den fått en mjölksyreöverdos och är halvdöd, så fiskens lidande förkortas med några dödande slag och när fisken rensas finner vi att gäddan är en bättre rödingsfiskare än både Fredrik och jag tillsammans. I magsäcken ligger nämligen resans enda fångade röding orörlig, halvsmält och stendöd. En fisk som innan den slutade sina dagar i gäddans käft uppskattas ha vägt omkring 3 hg.

Rekordvarmt vatten

Nu till något som vi fiskare verkligen är proffs på, inte att fånga fisk som vi önskar, utan att hitta på en massa förklaringar till varför inte gör det. Harr, öring och i synnerhet röding föredrar kallt vatten och när en man kan bada i ett vatten utan att hans manlighet krymper så doppar han sig sannolikt inte i ett rödingvatten. Sommaren 2003 har varit mycket varm och torr längst upp i norr och vattnet i den annars mycket kalla ödemarkssjön Jiesejaure är riktigt varmt uppåt 19 grader, vilket är 5-6 grader varmare än normalt. Den temperaturskänsliga rödingen drog därför ut mot djupet av sjön där temperaturen är lägre med öringen hack i bakfena så att säga. Kvar vid stränderna lurade glupska gäddor överallt och lite längre ut simmade stora mängder harr som sökte sig närmare land vid dygnets kallaste timmar dvs. mellan kallrök och morgonbris.

Morgonfiske

I de tidiga kalla morgontimmarna kom vi ha ett oförglömligt harrfiske, då grov harr som bäst högg på våra flugor på var och var annat kast. En natt pallade inte ett av mina flugspön av de tunga trycket gäddorna och harrarna utsatt det för, det bröt ihop och gick av, precis när harrarna högg som tätast. Jag fick då turas om med Fredrik att fiska med hans spö. Den ena tog fotografier och den andra tog fisk, så turas vi om. Fem kast åt gången, inte sällan med tre fiskar på knappa kilot som fångst, innan vi byter av varandra. Så pågick det i nästan två timmar innan harrarna åter simmade mot djupet, då var vår specialfluga "Fröken Johansson" mycket hårt sliten efter att ha blivit brutalt tagen under den tidiga morgonens äventyr. Däremellan tappade Fredrik resans i särklass största fisk, en meterlång skugga som vi såg sju meter på en meters djup. Vi såg fisken innan den såg oss och den fattade inte vad som hänt förrän besten svalt hela stackars "fröken Johansson" och känt motståndet från Fredriks slitstarka flugspö.

En ganska slumrig kamp på sju minuter slutade med att besten som väntat bet av den tunna tafsen med sina sylvassa tänder. Den gjorde en rusning av rädsla rakt ut mot sjön dessförinnan då den fick se att det fanns två varelser som nästan är dubbelt så långa i dess revir och då gick tafsen. Vad var det då för fisk som bet i nymfen? Harr nej. Öring nej. Röding nej. Gädda, ja givetvis.

Denna morgon fångade vi ca 50 harrar mellan 7 hg och 1.4 kg, fastän vi under halva tiden endast fiskade med ett flugspö. Dag- och kvällstid kom huggen mer sporadiskt. Då gällde långa kast, lång tafs och riktigt tunga flugor, vilket kan vålla stora problem om det blåser mycket som det så ofta gör och då brukar flugorna dyka som fjällabbar mot våra huvuden. Med tanke på det enastående morgonfisket och Finnmarkssommarens eviga ljus kom vi att vända på dygnet totalt. Oftast fiskade vi långt in på morgontimmarna och sov framåt kvällen.

Nervösa fingrar

Trots det fantastiska harrfisket är det ändå i första hand något som vi senare kommer att glömma från 2003-års upplaga av Finnmarksfisket. 2003 är året då gäddorna tycks ockupera varenda litet vattendrag i trakten av Jiesejaure. Vi som fiskat tre respektive fyra gånger på Vidda utan att ha varit i närheten av att fånga någon gädda när vi fiskat efter harr, öring och röding, fångar nu nästan dagligen ett par gäddor av misstag på flugor som är avsedda för ädlare arter. Vi har på gäddor och ser gäddor på uppåt 5-6 kilo och förlorar stora delar av flugaskarnas innehåll till några av Finnmarkens tusentals gäddkäftar. I matchen sylvass gäddkäft vs 0.16 tafs är utgångsettan lika säker som när IFK Norrköping spelar på bortaplan, förutsatt att gäddan sväljer flugan. Vi fångar ändå flera gäddor mellan 2-3 kg på fluga och vankas ibland i fem minuter i tron att det är fin öring som huggit. Strömgäddorna bjuder verkligen upp till en härlig kamp.

De största gäddorna vi såg var bara någon meter ifrån oss där vi stod utvadade och försökte återuppliva fångad mjölksyreöverdoserad harr. Vi är idag mycket tacksamma för att vi tillsammans har 20 fingrar, 10 hela fingrar var. Harr från 7 hekto och uppåt som vi

fångade oräkneliga mängder av, tar mycket stryk av lång drillning i det varma vattnet. Vi försökte därför drilla dem så hårt som möjligt för att de inte skulle dö av mjölksyreöverdos när vi skulle återutsätta dem. De flesta blev liggande upp och ned efter att de fångats och då krävs det att blöter sina händer och fingrar och försiktigt vagnar fisken fram och tillbaka för att den skall kunna återfå sina krafter.

Ofta kan denna procedur ta någon minut. Ju större fisk, desto längre kamp, desto längre återupplivning. Och när man står där utvadad i vattnet blottad med händerna under ytan för att återuppliva en harr, är det lätt att hålla sig för skratt när en meterlång mörk svulten lång skugga nyfiket iakttar vad som sker och ser en stundade måltid eventuellt inkluderat en och annan fingertopp. Det är då lätt att hålla sig för skratt, men desto svårare att motstå ett ilande ångestskri. En och annan harr slank därför ur händerna för att nästan omgående möta sitt öde i en gäddkäft. Så om ni var i trakterna av Jiesejaure under sommaren 2003 och i fjärran hörde något som liknade ett dödscri var det ingen som mördades, utan bara Fredrik eller jag som nära nog attackerades av en gädda med en harr i våra våta händer och skrek med en kraft som om den inte kom från tåspetsarna så i vart fall varenda liten millimeter av våra vettskrämda fingerspetsar.

En kåta i vildmarken

Vi bor två veckor i en kåta där spår av mänskligheten inte är påtaglig. Tidigare år har Fredrik och jag bott i någon av Nils-Rolf Jonsens stugor vid Jiesejaure eller i Nedre Mållisjokk, men denna sommar är vi mer primitiva och har vårt läger vid en kåta för kunna ta oss längre in i Viddas vidsträckta hjärta och undersöka platser där vi aldrig varit tidigare. Naturupplevelsorna blir då närmre, påtagligare, intensivare och unika och Vidda tar sig samtidigt längre in för att evigt bli kvar som ett gift i våra frihetsälskande blodpumpar. Under den första veckan har vi slagit upp vår kåta längs en smal älv som rinner genom en dalgång där den västra höjden härskas av en ljus kungsörn och den östra höjden är en sällsynt snövit fjällugglas revir. Den mycket skygga ugglan som med ljudlösa vingslag följs av ilsket kraxande tärnor så fort den flyger ut mot vattnet. Varje gång vi närmar oss kungsörnens boning klagar den högljutt, men vi vill den absolut inget illa, vi vill hålla en god grannsämja och går därför givetvis inte upp mot klippväggen där den har sitt bo.

En förmiddag när vi ser mot örnens rike försöker en havsörn ockupera det, men den skräms iväg av vår modige granne fastän kungsörnen är betydligt mindre. Havsörnen flyger därefter långsamt över vår kåta och trakasseras av ilskna fjällabbar som det denna sorkssommar kryllar av över hela området. På morgonkvisten ser vi hur vår modiga men klagande granne den vita örnen åter slåss, denna gång mot ett betydligt lättare och mindre motstånd, men denna gång blir det grisebank/storstryk, av en betydligt bättre flygande och mer aggressiv fjällabb som till skillnad från oss absolut inte vill ha en kungsörn som en närstående granne. När Fredrik och jag passerar ett stenröse stoppas vi av ett mycket konstigt väsende ljud. Vi stannar upp för att undersöka vad det är för ljud och i stenröset ser vi ett dussin nyfikna hermeliner som tycks se någonting de inte sett tidigare av döma av deras nyfikenhet, nämligen två människor. Vi står kvar i en minut fem meter från röset i vars glipor nyfikna hermeliner nyfiket beskådar oss. Vi möter heller inte många människor under den första veckan. Endast två norrmän och två samiska ungdomar. Ungdomarna möter vi på sjön när de uppgivet fiskar efter gädda, då varken rödingen eller öringen gått att lura under aftonen. Norrmännen vi möter är på väg över till den östra sidan av sjön för att fiska öring. Finnmarken är det idealiska stället för en stressad stadsbo att gå ned i varv och det är inte bara fisket som gör att denna ödemark är min favoritdestination vid semestertid.

Gäddtrakasserade

Finnmarken har tusen ansikten och ingen av veckorna jag vistats där har varit lik någon annan. Vädret växlar ständigt som fjällväder bara kan göra och fisket är beroende av det lynniga vädret. År 2000 var myggornas år. År 2001 ovädrets år. År 2002 storharren och öringens år. Denna sommar är både örings- och rödingfisket uselt för oss. Fredrik fångar förvisso en fin kilosöring som spyrt ut fiskyngel när den fångas och den är mycket vackert tecknad, men det är den enda öringen av värde. Det är lite vatten där vi fiskar och överallt simmar småfisk som torde vara perfekt öringgodis, men där man anar att det borde stå öring, där står, ja just det, gäddor, gäddor och åter gäddor. De förföljer oss liksom måsar följer en trälare, de dras till oss som flugor till koskit, de lockas till oss som korpar till as.

De tär på vårt flugförråd och bryter ett av våra flugspön. Inte konstigt att vi efter en veckas fiske känner gäddparanoida och vi tvingas därför till en omgruppering, från den nordvästra delen av sjön till motsatt sydostlig riktning. Längs vår långa färd får vi vila ut två nätter i Nils-Rolfs ena stuga vid Jiesejaures östra strand. Där har vi glädjen att få träffa en mycket pigg och utvilad vän och stugvärd, som denna sommar får hjälp med transporter till och från Vidda som han förra sommaren ordnade själv. Innan vi lämnar lyxlivet med säng, utedass och gasolkök, unnar vi oss en härlig vedbastu för att få bort den värsta stanken, för att inte locka till oss fler gäddor. När vi nästan är luktfria möter Nils-Rolf oss och kör oss med sin svävare ner längs den mycket torra Jiesejokka där vi i år hade ett mycket dåligt fiske vid våra två försök. Nils-Rolf lämnar av oss i Mällisjokka och fiskeguiden Rickard kör oss österut med jeep. Två dagar har gått utan att vi fått en gädda och vi börjar känna oss befriade från de förföljande demonerna. Vi vandrar därefter österut för att fiska harr, öring och röding och undgå gädda. För att vara på det säkra vandrar vi en halvmil från vår kåta för att fiska i en rödingsjö.

Fredrik fångar den första fisken. Längre ser han väldigt, sammanbiten, koncentrerad och nervös ut precis som jag gjorde när jag fångade min "drömharr" i början av berättelsen. Fredriks antiavslappnande attityd beror på att han är säker på att han har sin första flugröding inom räckhåll. Han pustar ut när han besviket ser att den är en harr som tagit flugan. Både Fredrik och jag gör vårt yttersta för att överlista någon av sjöns rödingar, men vi fångar bara harr, harr och åter harr, samt en gädda givetvis. Vi skyller på att sjön är väldigt grund och därmed varm, så vi antar att rödingen vandrat till den närliggande betydligt grundare sjön för att finna en mer passande temperatur. En sjö som vi med nöd och näppe hittar till i den dimmiga och kalla natten. När dimman är som tätast kan vi bara se 20 meter framåt. Rödingarna vägrar att hugga i den djupa sjön, så vi går tillbaka till den grunda sjön där harren i morgontimmen som vanligt hugger som besatt, men

ingen röding syns till och inte heller någon gädda faktiskt. Vi intalar oss att 2003 inte är någon rödingsommar och skyller vårt misslyckade rödingfiske på värmen och att vi kommer söderifrån där vi inte har tillgång till något rödingvatten att öva oss på och därför saknar vi riktig erfarenhet, att man nog måste vandra en bra bit till längre in på vidda för att ha ett bra rödingfiske, omedvetna om att det längre västerut ungefär samtidigt pågår ett fantastiskt rödingfiske. Danskarna som bor i Nils-Rolfs stuga vid Jiesejaure fångar nämligen 100 rödingar i viken utanför stugan (Nils-Rolf lät rapportera det till oss under vår fiskeresas sista dag), så alla våra antaganden motbevisas. Vad ni än gör, ett gott råd, fråga mig inte om råd när det gäller rödingfiske.

Den ofrivillige haugikungen

Inför den sista fiskenatten blir jag påmind av Fredrik att jag inte fångat någon öring på turen och kallas för "haugikungen" (gäddkungen) av honom. Jag påminner honom om att jag fick en massa fin öring över kilot i fjol och att det inte är någon match att fånga en öring. Det är bara att fiska med en muddler en hel natt så har man fångat åtminstone ett par öringar. - Du har ju fiskat med muddler varenda natt och du fångar bara gädda! Säger Fredrik När jag återigen kontrar med tidigare öringmeriter säger Fredrik att jag inte kan skilja på gädda och öring. Han säger att jag påstår mig ha fångat en massa öring, men att det i själva verket är gädda. - Ge mig ett exempel, svarar jag - Ja, "rödingen" du skrek om i rödingsjön var i själva verket en gäddsnipa och när du hysteriskt skrek "öring, öring, stor j-vla öring" så att det ekade i dalen, råkade det komma upp en gädda på 2.5 kg i stället. - Den gäddan var faktiskt förbannat stark, minst lika stark som en öring. Jag fick drilla den i över 20 minuter. - Ingen gädda kan vara lika stark som en lika stor öring.

Du stinker, du har en stank som lockar till sig gäddor och skrämmer öringen. Du borde tvätta av dig, annars blir det ingen öring för din del, retas min fiskebror Innan vi gick ned till jokken blötte jag skallen i vilken Fredriks ord "du fångar bara gädda" ekade om och om igen. Jag vaskade mitt hår och vitalare delar av min kropp. När stanken var borta ställde jag helfokuserat in mitt sikte mot jokkens stackars öringar. Väl framme vid jokken gick fiskebröderna åt varsitt håll. Jag gick dit jag anade att öringen skulle trivas som bäst och innan jag hunnit tackla mitt spö så vakade mycket riktigt en öring på det sätt en öring gör när den jagar småfisk. Lätt som en plätt, tänker jag, muddlerläge!. Det enda som stinker här är öring, jag tar ett djupt andetag och inandas doften, sedan smyger jag fram emot fisken för att inte skrämma den skygga varelsen. Fisken vakar igen bara sju meter ifrån mig. Ivrigt knyter jag på min muddler på tafsen. Ingenting på det första kastet, men på det tredje smäller det, fisken går upp och tar flugan och tar den med sig till djupet. Slarvig knut igen, varför gjorde jag inte en säker "Fredrik knut" som han lärt

mig under resan. Den som till och med håller för gäddor på flera kilon. Ingen mer öring här i natt. Öringen är historia.

Vi går genom den slyiga stranden och fortsätter med en annan historia uppströms, där Fredrik lyckas fånga en mycket fet och grann harr på 1.4 kg redan på det andra kastet vid den grunda forsacken. Spöt får brottas länge med fisken innan den ger sig och därefter får Fredrik hålla på nästan lika länge med att återuppliva den slutkörda grandiosa fisken. Under tiden han gör det beundrar han harrhanens enorma ryggsegel och dess djupa purpurfärg. När fisken simmar iväg fortsätter han fiska av nacken i ytterligare en halvtimme, men han känner inget, så han vandrar långsamt uppströms, tillfreds med den återutsatta fina fångsten och den stilla natten. Hans inre skrattar ihop med dalripans garv som då och då bryter nattens totala tystnad. Efter en dålig natts sömn vid rödingsjön i ett trångt två-manna tält med en snarkande granne är han riktigt trött och han skulle gärna krypa till kojs redan nu. Han tar en paus från fisket och ser sig runt om i den täta videslyn vid stranden. Han ser inga spår av tidigare fiskare, men väl den ved som inte fanns vid rödingsjön. Fredrik får lust att göra upp en eld och låta tankarna långsamt försvinna i lågorna innan sömnen kommer på besök.

Det är en härlig natt. Allt är tyst utom jockens frihetssång. Han slumrar nästan till, men väcks av att en välbekant röst dödar nattens tystnad. -"Gäddj-l, förbannade gädda, pip, pip, pip, pip (pip= censur)" Fredrik ler för sig själv och han förstår vad som är på gång. Någon minut senare hörs raska älgakliv och plask från myren och ytterligare svordomar. "vilken j-vla terräng". Fredrik förstår att fiskekompanjonen inte bara fått det väntade gäddsammanbrottet som sakta krupit sig närmre desto fler gäddor som fångats, utan även lider av koffein- och matbrist, och då är hans kompanjon minst lika otrevlig som en avmagrad och svulten Robinson-deltagare.

Kompanjonen är en mer ivrigt fiskande person som mer eller mindre saknar praktisk kunskap, det är knappt att han klarar av att göra upp en eld, men i sina bästa stunder, det vill säga när kompanjonen är mätt och belåten, utvilad och har druckit avsevärt med kaffe ett trevligt sällskap med välfyllda flugaskar vars innehåll generöst delas med till fiskebrodern. De båda fiskarna sammanstrålar. Båda är mycket trötta. Den ene förnöjd. Han upplever en underbar natt. Den andre irriterad och har en helvetisk natt efter sitt gäddsammanbrott efter att ha fångat sin fyrtioelfte gädda i den goda tron att en öring äntligen huggit på flugan. Efter mitt svåra gäddsammanbrott vänder sakta min lycka och jag har förmånen att fånga två harrar ett par hekto över kilot vid forsacken i början av jocken, medan Fredrik får offra ytterligare ett exemplar av stackars fröken Johansson till en av Finnmarkens många gäddemoner. Vid den sena middagen i vargtimmen är även jag mycket nöjd med fisket, även om öringlyckan är skral. Jag fiskar av ytterligare två forsackar i jakten på öringen. Öringen hugger dock inte, men det gör inget när koffein- och matbegäret är stillat. När sinnesfriden sakta infinner sig gör tröttheten den sällskap. Klockan närmar sig fem, solen har gått upp igen, fastän natten som vanligt varit alldeles ljus, värmen stiger, frusenheten försvinner, ögonlocken vill inget hellre än falla ned och gäspningarna tilltar.

Den magiska gropen

En bekant röst ropar mitt namn i fjärran. Ropen upprepas gång efter gång. Genom jockstrandens slyiga terräng hörs hur steg närmar sig i sällskap av rösten som fortsätter att ropa mitt namn. Jag känner igen rösten och mannen som äger den, men hans beteende är helt förändrat. Pupillerna är stora som fotbollar, kroppen far fram lätt som ett löv i vinden genom den djungellik terrängen, sinnet är ivrigt som ett barns på julaftonen, den tidigare trötta fiskebrodern är numera pigg som tusentals mörtar. När han så äntligen ser mig halvt sovande, halvt fiskande, börjar han tala oavbrutet och upphetsat. "- Du måste följa med. Det här är det värsta jag varit med om. Lika bra som för en vecka sedan. Fisk på varje kast, fast mycket större fisk. Helt otroligt. Jag har

säkert fått tio harrar på över ett kilo på mindre än 15 kast på exakt samma plats. Det är bara att slänga ut flugan och dra in den så hugger harren, storharren.

Den största vägde 1.4 kg, de flesta runt 1.2. Det finns säkert större harr där än så. Du måste följa med dit. Kom nu. Skynda dig. Vi fångar var annan fisk" Så fiskemanisk har jag aldrig sett och hört Fredrik, så jag förstår att det något alldeles speciellt han upptäckt och skyndar mig dig. Väl framme knyter jag på den fluga han använder och slänger fluglinan dit han säger att jag skall kasta den. "-Bra, så" undrar jag och drar ett drag i linan när flugan landat, innan Fredrik hinner svara har en gråharr huggit - "Ja, där ser du" svarar Fredrik Halvsömnig gör jag dock inte något ordentligt mothugg och missar fisken efter ett luftsprång. Nästa kast upprepas proceduren, fast med ett olyckligare slut för harren som hugger.

Efter en segdragen och lång kamp förlorar den emot mig och får därför posera uppburan i mina skakande händer när Fredrik plåtar oss. För den är stor, likt de andra harrarna i vattnet inte lång för sin vikt. Den väger hela 1.7 kg på Fredriks våg, fastän den bara är 53 cm lång. Det är resans största harr och ett tangerat personbästa från förra sommaren. Innan min fisk har återfått sina krafter har Fredrik landat en kilosfisk och han påpekar upphetsat att nu är det min tur. Jag gör ett kast och fångar kvällens överlägset minsta fisk på 7 hg. Sedan gör Fredrik ett kast och fångar ytterligare en kilosharr, som sjösätts bredvid min omtöcknade storharr, som då genast simmar ut mot djupet igen. Sedan gör jag ett kast och fångar en fin harr och sen är det Fredriks tur.....Fredrik uppskattar att vi under morgonen fångade ungefär 20 kilosharrar vid denna magiska harrgrop, samt ytterligare några på andra platser längs jokken.

Sammanfattning

Klockan 08.30 anlände vi till lägret efter att min helvetiska natt förvandlats till en himmelsk morgon. Urtrötta slumrar vi in och vaknar först 19.00. Nyvaken frågar jag Fredrik - Vet du vad jag drömde i morse? - Nej, svarar han - Att du kom och hämtade mig helt exalterad och harrgalen för att du hittat den ultimata harrgropen där harrar på styvt kilot högg på nästan varje kast. - Det gjorde jag också - Vadå, drömde du också samma dröm? - Nej, jag visade dig platsen och du var där. Du blev helt harrgalen. Vi tog kort på några av fiskarna innan vi släppte tillbaka dem. Vänta tills du framkallar din film får du se. - Men, varför visade du mig denna gyllene harrgrop? - Du skulle ju absolut inte tro mig om jag berättade om detta fiske - Nej, förmodligen inte - Dessutom skulle det vara trist att stå där och dra fisk efter fisk om jag var alldeles själv. Jag vet ju hur mycket fiske betyder för dig och du var minst sagt ur balans när du fick ditt gäddsammanbrott. Delad glädje är dubbel glädje. -

När vi berättar om detta fiske tror jag inte att någon annan kommer att tro oss heller. Det här är en sak man måste uppleva för att förstå. - En värdig avslutning på en underbar tur, säger Fredrik. Jag håller med och tackar Fredrik för detta ovärderliga tips om den gyllene harrgropen, samt att jag tidigare under turen fått låna hans spö, när mitt ena spö gått av och de andra inte fanns inom räckhåll precis när harren fått fnatt och högg på allt som kom dess väg. När jag säger att jag är skyldig honom några tjänster, tackar Fredrik mig för att har fått några av mina giftiga Fröken Johansson flugor, samt att jag visade honom var kilosöringen som han fångade stod. Vi vandrar hem mot kåtan över fjället och jag njuter av vandringen trots att packningen är tung. Väl framme vid kåtan känner jag ingen påtaglig lust att fiska, utan bara uppleva Finnmarken i dess enkelhet under vår sista natt i vildmarken. Den andra veckan är ännu mer ödslig än den första. De enda människorna vi såg var tre samer som körde förbi med sina fyrhjulingar en kilometer från vårt läger. Vi gör upp en lägereld och summerar vår resa.

Trots de många gäddorna var harrfisket lysande. Ett stort gäddbestånd och ett bestånd av harr med hög medelvikt tycks dock höra ihop. Det fick vi bitterljuvt erfa under den andra veckan då fångade fler gäddor och fick ännu större harr. Gäddorna tycks rensa undan överflödet av harr så att det inte uppstår ett tusenbrödra bestånd med småharr och därför blir medelvikten på harr väldigt hög. Om den var 7 hg första veckan vid den nordvästra sidan sjön, var den nära nog på kilot under den andra veckan. De större harrarna tycks även njuta av sommarens överflöd av småfisk. Förvisso rensar vi ingen av harrarna som väger mellan 1.2 och 1.7 kg den andra veckan, men de är extremt feta och skiljer sig från Gunnar Westrins numera klassiska längd/vikt tabellparadigm, då de är fetare och kortare än den genomsnittligt jämnviktiga harren. De flesta av våra största harrar fångar vi dessutom på Muddler Minnow som avser att föreställa just småfisk.

Harren hugger också bäst under vargtimmarna, när småfisken är som mest aktiv. Kort sagt harrfisket är av yppersta världsklass och gäddfisket är i dubbel bemärkelse ruskigt bra, medan örings- och rödingsfisket är uselt. Fiske är dock mer än bara fiske och ett boende i kåta har givit oss fantastiska naturupplevelser runt hörnet. Jag minns fortfarande den klagande örnen, de högljudda och lika nyfikna hermelinerna och deras totala motsats den ljudlöst flygande, snövita, skygga, fjällugglan. Framförallt är jag tacksam för att jag fick dela dessa upplevelser och erfa den totala friheten med en mycket god vän som under turen lärt mig mycket. Vid lägerelden gör vi en måltid av

björksopp, championsoppa och potatismos. En udda blandning som mättar fint, men som ändå får oss att längta till den väntande hotellmiddagen i Luleå kommande afton som vi fantiserat om under de sista dagarna. Kallröken kommer på besök.

Riporna garvar jokerlikt i när och fjärran och jokken fortsätter sjunga sin frihetssång. Vid lägereldens värmande knaster uppstår några önskningar. Den första är att Viddas vildhet inte tämjs, så att kommande generationer har möjligheter att uppleva det vi gjorde under veckorna i en av Europas sista vildmarker och en fjärran önskning, när min tid är kommen, vill jag varken till himlen, eller till helvetet, utan jag vill tillbaka till Vidda, där själen alltid får ordentlig ro. När vi senare kryper ner i våra sovsäckar i kåtan ångrar vi genast att vi inte gjorde upp elden inuti den. Det är bara några få plusgrader varmt och det ryker rejält från näsa och mun när man andas ut. Kåtan stinker av svett, väta, rök och en dos urin som en hel Roskildefestival. Det är omöjligt att sova. Just denna natt skulle jag byta vilket paradiset som helst mot en varm och skön säng och en riktigt lång, lång dusch. Jag längtar till hotellrummet i Luleå.

Artikeln skrevs efter Sommaren 2003.